

ציודה לדרך:

סלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

ציודה לדרך פרשת דברים | ימי בין המיצרים

עלון מס' 144 | התשפ"ג

בְּדֶרֶךְ הַפְּרָשָׁה

אחרי שיקנו בכסף – יעריכו את הקב"ה על שלא חסרו דבר ארבעים שנה

אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו מאתם בכסף ושתייתם. כי ה' אלקיה ברכה בכל מעשה ידה ידע לכתה את המדבר הגדל הזה, זה ארבעים שנה ה' אלקיה עמה לא חסרת דבר (ב, ו-ז)

מה הקשר בין הנאמר בפסוק ו', לנאמר בפסוק ז'?
באר רבי זלמן סורוצקין זצ"ל: ילד הסמוה על שלחן הוריו, מקבל את כל צרכיו, פלמודים, בגוד חדש מדי שנה וכו'. האם הוא אמר תודה מימיו? וכי למך יאמר, הלא הכל מגיע לו...

מה עושה אמו?

יום אחד מגיע הילד והוא זקוק לכסף לטיול. שולחת אותו האמא לעבד בחנות הירקות. עבור כל משלוח ללקוחות קבל חמשה שקלים. לאחר יומים צבר את הסכום הרצוי אך כל גופו דואב עליו...

שאלה אותו האמא, האם כבר אסף את הסכום הרצוי?

ענה הילד שאכן צבר את הסכום המבוקש. "אם כן", אמרה אמו, "תוכל עתה לשלם עבור הטיול".

אמר הילד: "מאד שקלים שמרויחים בצורה כזאת, לא מוציאים אותם על טיול..."

אומר הקב"ה לישראל: אתם נמצאים במחיצתי ארבעים שנה, מקבלים מן ובאר מרים, הבגדים גדלים אתכם, והעננים מכבסים ומגנהצים עבורכם – ולא אמרתם תודה אף לא פעם אחת!

לכו, כשתעברו בארצם של בני עשו, תקנו מהם אכל ומים בכסף מלא! שלמו טבין ותקילין עבור אכל ושתייה למיליוני אנשים, ואז נראה...

או אז תבינו "כי ה' אלקיה ברכה בכל מעשה ידה, ידע לכתה את המדבר הגדול הזה, זה ארבעים שנה ה' אלקיה עמה לא חסרת דבר". לאחר שבמשה שבועים תקנו אצל בני עשו את האכל והשתייה הנצרכים לכם – אז תדעו להעריה את העבדה שעד היום לא חסרתם דבר...

(רבי שלמה לוונשטיין שליט"א – מתוק האור)

"אלה הדברים" – כח הדבור

עברה – דבור ובמעשה

בתחלת ספר דברים נאמר: "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל". לפני מותו משה רבנו מוכיח את כלל ישראל ומזכיר את המקומות שבהם חטאו. אומר רש"י: "בערבה" - בשביל הערבה, שחטאו בבעל פעור בשטים בערבות מואב. 'מול סוף' - על מה שהמרו בים סוף בבוואם לים סוף. 'בין פארן ובין תפל ולבן' - הוכיח על הדברים שתפלו על המן שהוא לבן, ועל מה שעשו במדבר פארן על ידי המרגלים. 'וחצרת' - במחלקתו של קרח. 'ודי זהב' - הוכיח על העגל שעשו בשביל רב זהב שהיה להם".

ולכאורה, מדוע התורה מציגת את שמות המקומות, איזו משמעות יש למקום עצמו, הרי העקר הוא עצם המעשה ולא המקום שבו הוא נעשה?

אלא מכאן רואים, שהמקום הדומם משפיע לרעה. כאשר נעשה בו חטא – השפעת החטא מטבעת וחקוקה במקום עצמו, עד שהוא נהיה במהותו 'מקום של חטא'.

מספרים שפעם הלה ה"בית הלוי" ברחובות עירו וכשהגיע למקום מסים פתח במנוסה. שאלו אותו למה הוא בורח, וגלה שששעבר באותו מקום הרגיש שזהו מקום שנעברה בו עברה חמורה. במדרגתו הגבוהה הוא הרגיש את הסאוב ואת טמאת החטא שנעשתה באותו מקום ותכף ומיד נמלט על נפשו משם.

אולם עברה אינה רק במעשה. "אלה הדברים" – כמה הרים וחרבן אפשר לצר על ידי דבור פה. מלה אחת יכולה לחולל שמות, להרס עולמות.

היה בחור ישיבה שסגל לעצמו סגנון דבור רחובי. היה רגיל להתבטא "אתם הדתיים"... וסופו שיצא לתרבות רעה. ומי גרם לו? הוא גרם לעצמו! צורת הדבור שלו גרמה לו להבדיל את עצמו משאר צבור היראים, אמנם היה זה רק בסגנון הדבור, אה סופו שבאמת נבדל ונפרד מהם.

וכשם שבכח הדבור להרס ולהחריב, הרי מאידך גיסא בכח הדבור לבנות עולמות. מובא בספרים שקדם הגאולה תהיה תחית המתים מחדת. מי שהתאבל על ירושלים זוכה לראות בשמחתה ויקום בתחית המתים. יקומו כל צדיקי הדורות, כי הם תמיד התאבלו על ירושלים. לעמת זאת, הרשעים לא יקומו, כי הם לא התאבלו על ירושלים ולכן לא יזכו לראות בשמחתה.

מה יעשו כל הצדיקים שיקומו לתחייה? הם יעמדו בתפלה ויזעקו: רבונו של עולם, הבא פקר את הגאולה השלמה עם תחית המתים. ואכן זה מה שביא את הגאולה.

ועל כה נש' לומר: "אלה הדברים" – תתפללו עכשו! למה לחכות עד אז, צריה לנצל כל רגע ורגע שבדינו להתפלל על בנין בית המקדש, להתאבל על ירושלים, ואז נזכה ונראה את שמחתה.

בדרך רבותינו

כח ברפת "בורא נפשות רבות"

מה גרם לכל החרבון?

"ותקרבון אלי כלכם", אומר רש"י: "ולהלן הוא אומר 'ותקרבון אלי כל ראשי שבטיכם וקנייכם ותאמרו הן הראנו וגו', אותה קריבה היתה הוגנת, ילדים מכבדים את הזקנים ושלחום לפניהם, וזקנים מכבדים את הראשים ללכת לפניהם. אבל כאן, 'ותקרבון אלי כלכם', בערבוביא. ילדים דוחפין את הזקנים וזקנים

דוחפין את הראשים".

טעמי המקרא על "ותקרבון אלי כלכם" הם זרקא סגול, לרמז שהם זרקו את הגאולה שלהם, והרחיקו מעליהם את הרחמים. הצעירים דוחפים את הזקנים, מדברים בפני המבגרים. יש בזה חצפה ועוות. דבר זה גרם שהם שלחו מרגלים אשר הוציאו את דבת הארץ. בעקבות זאת הם בכו בכיה של חנם, ותוצאתה - בכיה לדורות.

לבינתם הגישו לו כוס מים לשתייתם.
 אחר כך פנה בעל הבית אל הרבי, ואמר לו שצדן
 לא זכה לפרי בטן, והוא מבקש ברכה. אמר הרבי:
 אני כבר ברכתי בבית כאן... שאלו: היכן מתי? אמר:
 אמרתי "בורא נפשות וחסרונן על כל מה שברא
 להחיות בהם נפש כל חי".
 - אבל זו הייתה ברכה על שתיית מים, לא ברכה לאדם
 שיפקד בפרי בטן.

**אהרן הרבי בשלום: ברכתי ברכה בבית הזה. אם ברכתי
 בו ברכת "בורא נפשות רבות", יכולה הברכה
 הזאת לזכות את בעל הבית בפרי בטן. הקב"ה יברא
 נפשות רבות...**

ויחי לפקדת השנה, לאחד נולד בן ולשני נולדה
 בת. לימים הם נשאו זה לזה והקימו משפחה
 לתפארת. וכל זה מברכת "בורא נפשות!"

כל התשעה באב וכל הצרות בעם ישראל נגרמו
 מדחיפה אחת שלא במקום, מדבור של עזות וחסר
 דרך ארץ. מה אתה דוחף? מה אתה מחציף פנים?
 דרך ארץ!

"אלה הדברים אשר דבר משה", תראה איה יהודי
 צריך לדבר, איה הוא צריך לפעל וכמה הוא יכול
 לעשות.

צא וראה מה כחו של דבור קל, מה כחה של ברכה
 אחת. חסידות באבוב לפני השואה הייתה חסידות
 ענקית בגליציה. בשואה היא נכחדה ברובה הגדול.
 אחרי השואה עמד בראש החסידות האדמו"ר רבי
 שלמה והוא קומם אותה מעפר. ישנה בלונדון משפחה
 ידועה של תומכי תורה שהיא מהתומכים הגדולים
 של חסידות באבוב. כשאבי המשפחה נפטר, הגיע
 הרבי מבאבוב ללונדון לנחם את המשפחה. כשא

לה. וכאשר תראה לו את האבנים, לא תראה לו אותן
 לפני האנשים, אלא קח אותו למערה שרחוקה מלוד
 שלשה מיל, ושם תראה לו אותן. מיד נעשה לו גם
 ויצא משם בשלום. הלה אותו תינוק אל רבי יהושע
 בן לוי ומצאו שהוא יושב בישיבה הגדולה של לוד.
 אמר לו: דבר יש לי לומר לך. קם רבי יהושע בן לוי
 והלה אחריו.

אומר המדרש: בואו ראו את ענותנותו של רבי יהושע
 בן לוי שהלה אחריו מהלה שלשה מיל, ולא אמר לו
 מה אתה רוצה ממני.

ומסים המדרש: כיון שהגיעו למערה, אמר לו התינוק

בנין ירושלים מדמעות של צפיה
 הנביא אומר (ישעיהו נד, יב): "ושמתי כדכד
 שמשתייה וישעריה לאבני אקדה".

מובא בילקוט שמעוני (ישעיהו שם): מעשה בספינה
 אחת שהיתה נוסעת בים הגדול, וכל נוסעיה היו
 נכרים, והיה בה תינוק אחד יהודי, ובא עליה סער
 גדול בים. התגלה אליהו לאותו תינוק ואמר לו: לך
 בשליחותי אל רבי יהושע בן לוי, והראה לו את אותן
 אבני כדכד, ואני אציל את הספינה בזכותה. אמר לו
 התינוק: רבי יהושע בן לוי גדול הדור הוא ולא יאמין
 לי. אמר לו: אמנם כן, אבל ענותן גדול הוא ויאמין

אמר רבי יוחנן: מכל בכיה שלכם הקב"ה לא בונה רק את בית המקדש, אלא גם את שערי ירושלים עם כל יפיהם.

אמר אותו תלמיד: מה אני כבר יכול לעשות עם הבכיות שלי? הוא ודאי מאמין שהקב"ה יכול לעשות נסים, אבל זה תלוי במצב הדור, ולא יתכן שלדור השפל שלו הקב"ה יעשה נסים שכאלו.

אותו תלמיד הפליג בים. ביבשה כל עיר נראית אחרת. יש בנינים, רחובות, יש הרים, עמקים, דשא, אילנות, כל מקום שונה מחברו. אבל בים הכל נראה אותו דבר. וכשהכל נראה אותו דבר, רואים בתוהו הים שעל כל בכיה של יהודי, על כל צפיה של יהודי, מלאכי השורת מנסרים את אנשי ירושלים, מנסרים את אותם שערים. למה הם היו צריכים לנסר? זה לא היה מסור רגיל. זה מסור העשוי מבכיותיהם ותפלותיהם של יהודים. עוד יהודי בכה, עוד יהודי התפלל מעמק הלב, כן בברכת בונה ירושלים, קם לתקון חצות. הבקשה והצפיה הזו - היא זו שבונה את ירושלים.

אמר רבי יוחנן לאותו תלמיד: אם אינה מרגיש מה הדבור שלה שוה, ולכן לגלגת - אתה אדם ריק, שדברת הרבה דבורים שלא לצרה. משום כך נתן בו עיניו ועשאו גל של עצמות.

יהודי צריה לדעת שלכל מעשה יש ערה וחשיבות, כל מעשה יש לו פח פלי שעור ומדה. "אלה הדברים".

(רבי גואל אלקריף שליט"א - דורש טוב בין המיצרים)

לרבי יהושע בן לוי: אלו הן אבני הפדכד. וכאשר ראה אותן הבהיקה כל לוד מאורן, והשליכו לארץ ונגנזו.

ועל כך ישנה גמרא נפלאה במסכת בבא בתרא (ע"א): דרש רבי יוחנן: "עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות שהם שלשים על שלשים, וחוקק בהן עשר על עשרים ומעמידן בשערי ירושלים".

אומרת הגמרא: אחד מתלמידי רבי יוחנן לגלג על דבריו, הרי פעת אין אפלו אבן טובה כביצת עוף קטן, ואיה אתה אומר שתהיה אבן טובה בגדל שלשים אמה על שלשים אמה?

לימים הפליגה ספינתו בים, ראה מלאכי השורת יושבים ומנסרים אבנים טובות ומרגליות בגדל שלשים אמה על שלשים אמה. שאל אותם: אבנים אלו למה נועדו? אמרו לו: עתיד הקב"ה להעמידן בשערי ירושלים. שב התלמיד אל רבי יוחנן, אמר לו: "דרש, רבי, לה נאה לדרש, כאשר אמרת בן ראיתי". אמר לו רבי יוחנן: "ריקא! אלמלא ראית לא האמנת, מלגלג על דברי חכמים אתה, נתן עיניו בו ונעשה גל של עצמות".

שואל מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל: הרי התלמיד חזר בתשובה ומדוע נענש? ועוד יש להבין, למה הוא ראה זאת דוקא בים, למה לא ראה ביבשה? ועוד, מה פשר הדבר שהיו מלאכי השורת מנסרים את האבנים, וכי הם לא יכולים לדבר ולומר זאת בפיהם?

אומר הרב שטיינמן חדוש נפלא: בדורו של רבי יוחנן הרומאים שלטו בארץ ישראל, רבי יוחנן היה ראש ישיבה בארץ ישראל, אחריו כבר פסקו הישיבות בארץ, היהודים גלו לכבל, והיה חרבן בארץ ישראל.

רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א

שְׁלֵא בְּרַכּוֹ בַּתּוֹרָה" – חֶסֶד בְּיַקְרָא דְאֹרֵיתָא

עוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַמְּגִיד שְׁעוֹר...

רבי ישראל אליהו ווינטרוב זצ"ל כותב במכתב, כי האדישות שלנו לחרבן היא הגורם לכל הצרות.

יש להוסיף בענין זה איזו הרגשה:

בכנוס של ראשי ישיבות אצל רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א, ראש ישיבת פוניבז', אמר רבי בערל: הגמרא (בבא מציעא פד ע"ב) אומרת: "מאי דכתיב: 'מי האיש החכם ויבן את זאת... על מה אבדה הארץ', דבר זה אמרו חכמים ולא פרשוהו, אמרו נביאים ולא פרשוהו, עד שפרשו הקדוש ברוך הוא בעצמו, שנאמר: 'ויאמר ה' על עונכם את תורתם אשר נתתי לפניכם'. אמר רב יהודה אמר רב: 'שלא ברכו בתורה תחלה'."

לכאורה מה הפשט, וכי החכמים והנביאים לא ראו את הבטול תורה שהיה בדרום? אלא ההסבר הוא, שהיה חסר ביקרא דאורייתא, היה איזה חסרון בחכיבות של התורה.

אמר רבי בערל: יש בחורים שלא נכנסים לשעור. אהד אומר לשני: "למה אתה לא נכנס לשעור?" עונה השני: "קשה לי, אני לא יכול". אומר לו הראשון: "איך אתה מעז, הרי זו הלכנת פנים של המגיד שעור..."

זה נקרא "שלא ברכו בתורה תחלה". איך משכנעים את החבר להכנס לשעור? על ידי שמבקשים ממנו שיעשה טובה לרב, שלא יפגע בו... איזה מח עקם! הוא אמנם התכוון לטובה, אבל בעצם דבריו הוא מוכיח לנו עד היכן הדרדרנו. וכי הסבה שהיא צריכה להכנס לשעור היא כדי שלא להעליב את הרב? וכי הרב צריכה אותה? וכי אתה עושה לו טובה? הרי אתה עושה טובה לעצמך, לחיים שלך! אתה יודע מה זה בלי שעור? איך תעשה שטייגען, איך תתעלה, איך תבנה בלמוד? עקר השטייגען בא מהשעורים. בלי שתקבל מהרב תשאר עם הארץ גמור.

עד היום חלק ענק מעולם הישיבות בנוי במסכתות נשים-נזקין על השעור של רבי שמואל רוזנבוסקי זצ"ל ובקדשים על השעורים של הבריסקער רב זצ"ל, ואתה הולך לשכנע את חברה שיעשה טובה

לרב ויכנס לשעור שלו? ... איזו קרומקייט! רבי בערל ספר לנו איך בדידו הנה עובדא. בצעירותו הוא למד שנתים אצל רבי שמואל (שבשבוע זה חל יום פטירתו). פעם נפל רבי בערל למשכב, היה לו חם גבוה, ארבעים מעלות. הוא שכב בחדרו ביישיבה. אביו, רבי דוד זצ"ל, ידע שגם במצב זה יכנס רבי בערל לשעור, כה היתה האוירה ביישיבה. על כן הוא בא להזהיר אותו שלא יעז להכנס לשעור, עליו להשאר לנוח בחדר עד שיכריא. כשהבין רבי דוד שלמרות דבריו מתכוון בנו להכנס לשעור, שכן לא יעלה על הדעת להפסיד את השעור, הלה רבי דוד והביא 'תגברת' – את רבי שמואל עצמו. גער בו רבי שמואל: "אל תשחק בפריאות שלך, אם אביך אומר לך לשמר על הפריאות – תשמע לו!" ומה היה לבסוף? כשהגיע זמן השעור, כלם מהרו להכנס פנימה, כולל הבחור החולה רבי בערל... לא היה שיה אחרת.

אחרי השעור בא האבא, רבי דוד, אל בנו וגער בו: "אמרתי לך לא להכנס לשעור, גם רבי שמואל עצמו בא אליה במיוחד כדי לומר לך שלא להכנס. למה בכל זאת נכנסת?"

השיב רבי בערל: "מתר לי לענות?" אמר רבי דוד: "כן, מה יש לך לומר? כיצד אתה מסביר את התנהגותך?" אמר רבי בערל לאביו רבי דוד: "אבא, מה אבא היה

עושה במקומי?"... רבי דוד צחק, ומיד השיב: "ממני לא צריה ללמוד בענין הזה..."

כידוע, רבי דוד היה נוהג להשכים קום ולבוא לשיבה מדי יום לפנות בקר. הוא היה מתישב במקומו ולומד עד זמן תפלה. וידוע הספור שפעם היה לו חם גבוה, הרבנית שלו הייתה צדקנית וחקמנית, היא ידעה שהחם הגבוה לא ימנע ממנו לשנות את סדר יומו ואת הרגליו הקבועים, מה עשתה? הלכה והחביאה את נעליו. מה עשה רבי דוד? נעל נעלי בית ועלה כהרגלו אל היכל השיבה...

זה היה רבי דוד, וממנו אי אפשר להביא ראיה...

לחשב שהולכים לשמע שעור כדי לא לפגוע במגיד שעור? לחשב שעושים לו טובה, שעושים לו חסד? על זה אמרו "שלא ברכו בתורה תחלה", יש בזה ולוול חמור ביקרא דאורייתא!

בחרבן בית המקדש אבדנו את הכל!

אפשר להשליה זאת גם על האבלות שהאדם מתאבל על החרבן. מדוע האדם מתאבל? יאמר האדם שהוא עושה טובה לקב"ה שהוא מתאבל על כך שאין בית המקדש... איה זה ישמע? הרי זה עוות מחלט של כל המשג של החרבן.

בחרבן בית המקדש אבדנו את הכל. בית המקדש היה שיא של שפע, של רוממות, של חכמה. היצרות דבש כותב שכשדרכו על רצפת בית המקדש הראש היה מתמלא בחכמת התורה. הקב"ה הרעיף עלינו שפע של אהבה. ואת כל זה אבדנו.

נתאר לעצמנו: אם היה לנו אבא מיליונר והוא הסתכסך אתנו, כמה נפיס ונרצה אותו, כדי לא להפסיד את כל המיליונים שהוא עתיד להוריש לנו. והרי בזמן בית המקדש הקב"ה הוריד לנו שפע עצום בגשמיות וברוחניות. וכשחרב הבית - הכל אבד. כמה צריה לפייס אותו.

הקב"ה מצטער בצער שלנו: אי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם. השכינה אומרת "קלני מראשי, קלני מזרועי". ואנחנו? כמה אנו צריכים להתגעגע ולכסף אליו. אנו רוצים את השראת השכינה שהייתה בזמן הבית, אנו רוצים את כל השפע שהיה, את האהבה העזה.

"ידיד נפש אב הרחמן, משה עבדה אל רצונה". תמשה אותנו אליה, "יערב לו ידידותיה", כמה ערבה ונפלאה היא האהבה שבין פנסת ישראל לאביהם שבשמים. "נפשי חולת אהבתה", איך הלואי שהיינו זוכים להיות חולים פעם במחלה הזו... זו המחלה הכי בריאה שיש בעולם! רק אנשים בריאים חולים במחלה הזו. זו תופעה מעניינת: אנשים בריאים - חולים בזה, אנשים חולים - בריאים בזה. נורא ואים!

"אנא א-ל נא רפא נא לה, בהראות לה נעם זיוה". אנו רוצים לשוב ולהרגיש את המתקנות הנפלאה של אהבת ה' ושל קרבת ה' - "ואני קרבת אלקים לי טוב".

(ע"פ רבי חזקיהו מישקובסקי שליט"א - דורש טוב בין המיצרים)

אנחה אמתית על החרבון!

במה זכה כורש

ב"ילקוט שמעוני" על חמש בראשית (ט, כ) מובא: "לא גלגל הקב"ה והביא מדי לעולם אלא בשכרו של כורש, שהיה בוכה ומתאנח בשעה שהחריבו גוים את בית המקדש".

בעת שהחריב נבוכדנצר, ימח שמו, את בית המקדש הראשון, היה כורש ילד כבן עשר או אחת עשרה שנים. מירושלים הגיעה השמועה הנוראה, שנחרב בית המקדש, והילד הגוי הזה נאנח על חרבן המקדש. איזו השגה יכולה להיות לילד גוי לגבי בית המקדש? איזו הבנה יש לו, בכלל, על בית המקדש? אולי הוא

רָאָה צִיּוֹר שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאָמְרוּ לוֹ שׂוּהָ נִחְרַב.
לְהַבְדִּיל, אִם יֵרָאוּ לָנוּ תְמוּנָה שֶׁל מִגְדָּל אֵייִפֶּל, וְיִסְפְּרוּ
לָנוּ שֶׁנִּפֵּל הַמִּגְדָּל הַזֶּה - מָה נִגִּיד? אוֹלֵי נִגִּיד: "אוֹי
חָבֵל, דּוֹקָא הִיָּה יִפֵּה".

אֲבָל כּוֹרֶשׁ, הִיָּלֵד הַגּוֹי, נֶאֱמַר וְהוֹרִיד דְּמָעָה עַל חֶרֶב
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּבִכּוּת זֶה זָכָה שֶׁנִּתְגַּלְגַּל בְּנֵין בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי עַל יָדוֹ.

הוּא פָּרַסְס אֶת "הַצְּהָרֶת כּוֹרֶשׁ" הַמִּפְרָסְמֶת, וּבָהּ קָרָא
לְיְהוּדִים לְעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם וּלְבַנּוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.
כִּי נֶאֱמַר בַּפְּסוּק בְּעֹרָא (א, א-ג): "וּבִשְׁנַת אַחַת
לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס... הַעִיר ה' אֶת רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס.
וַיַּעֲבֹר קוֹל בְּכָל מַלְכוּתוֹ וְגַם בְּמַכְתָּב לְאֹמְרֵי... מִי
בְּכֶם מִכָּל עַמּוֹ, יְהִי אֱלֹקֵינוּ עִמּוֹ, וַיַּעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר
בִּיהוּדָה, וַיָּבֵן אֶת בֵּית ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, הוּא הָאֱלֹקִים
אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם".

וְשָׂאֵל ה' חֲפִיץ חַיִּים" וְצִ"ל שֶׁאֵלָה נּוֹקְבֶת: הִיָּלֵד
הַגּוֹי שֶׁנֶּאֱמַר וְהוֹרִיד דְּמָעָה עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, זָכָה
שֶׁהִתְגַּלְגַּל בְּנֵין הַמִּקְדָּשׁ עַל יָדוֹ, וְאִנְחָנוּ, שֶׁכָּבֵר
כִּמְעַט אֲלֵפִים שָׁנָה יוֹשְׁבִים עַל הַרְצָפָה וּמְקוֹנְנִים
עַל חֶרֶב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ - לְמָה לֹא זָכִינוּ עֲדוֹן לְרֵאוֹת

בְּבִינֵינוּ?

אִךְ הָאֲמִתּוּת הִיא שֶׁאִנְחָנוּ לֹא בּוֹכִים מִסְפִּיק וְלֹא נֶאֱמַר
בְּאֲמִתּוּת עַל חֶרֶב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְזוֹ הַסְּבָחָה שֶׁלֹּא נוֹשְׁעָנוּ.
אִנְחָנוּ בּוֹכִים עַל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שֶׁלָּנוּ, אִנְחָנוּ בּוֹכִים
עַל הַחֹבוֹת וְעַל הַכָּאבִים.

ה' חֲפִיץ חַיִּים" כִּי וּמְעוֹרָר אוֹתָנוּ לְהֶאֱמַר אִנְחָה
אֲמִתִּית לְכַבּוֹדוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה, לְהוֹרִיד דְּמָעָה אֲמִתִּית
עַל גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה. כִּי לְזָכוֹת לְגֵאֲלָה אִנְחָנוּ צְרִיכִים
לְשֹׂאֵף בְּאֲמִתּוּת וּבְתַמִּים לְגֵאֲלָה, וְלִהְיוֹת בְּהַחֲלָטָה
חֲזָקָה וּבְרוּרָה: בְּעֹרֶת ה', אִנִּי אֶתְנַהֵג טוֹב יוֹתֵר. אִנִּי
אֶרְבֶּה אֶהְבֶּה וְאֶחְוֶה וְשְׁלוֹם וְרַעוּת. אִנִּי אֲשַׁתְּדֵּל לְסִיעַ
בְּחֻזֵק "שְׁלוֹם בֵּית", וְאֶקְרַב בֵּין הוֹרִים לְיִלְדִים. אֶקְרַב
בְּנִים לְאֲבִיהֶם שְׁבִשְׂמִים, וְאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׂמָהּ, רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם.

אִנְחָנוּ צְרִיכִים לְחוּשׁ אֶת הַצָּעֵר, לֹא רַק עַל הַסְּבָל
שֶׁלָּנוּ בְּגִלוֹת, אֲלָא עַל סְבָל הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִרִי כִסְאוֹ
שֶׁל הַקֶּבֶ"ה לֹא שָׁלֵם וְרַם עַד עַתָּה בּוֹא הַגֵּאֲלָה
הַשְּׂלֵמָה.

מָה נִדְרָשׁ מִכָּל יְהוּדֵי בְּתַשְׁעָה כְּאֵב? לְהִתְרוֹמֵם מֵעַל
הַהוּיָה הָאִישִׁית, לְשַׁכַּח אֶת חַיֵּי הַפֶּרֶט, וְלִהְיוֹת אֶחָד

לצאת ידי חובה.
מה מבקשים ממה? רק לילה אחד תגרום לעצמה
סוג של צער כדי לזכור ולחוש את צער החרבן. רק
לילה אחד תתן לקב"ה ולא תישן כמו שנוח לה. רק
יום אחד לא תשב כמו שנוח לה ולא תאכל כמו
שאתה רוצה.
תן לעצמה לחוש את צער החרבן. תן לקב"ה אנחה
אחת, אבל אנחה אמיתית.

ורק בסוד קיומו של העם היהודי. לעם הזה, העם
הנבחר, שמתנסה בגלות ארפה ובנסיונות קשים.
הבטיחו הנביאים עתיד נשגב ונחמה גדולה, אבל
כדי להגיע לכה, מצפה הרבנו של עולם ביום הזה
לתפלות אמת ודמעות אמת מעמק הלב – שיבקעו
שערי שמים.

הבעיה היא, שאנחנו דוקא ישנים טוב... כתוב לשם
אכן תחת הראש בלייל תשעה באב, אז אנשים לוקחים
אכן זעוררית, שכמעט לא רואים אותה, ושמים כדי

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il וגשלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-1; 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 95-659-804-5
התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדירים כלוס" ברחבי הארץ